

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
KAŠPERSKÉ HORY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Vimperská 230, PSČ: 341 92, IČO: 71005501, Tel.: 376 582 305, reditel.zskhory@seznam.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY SOBĚŠICE

název

BAREVNÝ ROK SE SLUNÍČKEM

Ředitel: Mgr. Richard Nový

Sestavila: Ševčíková Dagmar, pověřená vedoucí učitelka

V Soběšicích 1. 9. 2017

Obsah:

- **Identifikační údaje o mateřské škole**
- **Obecná charakteristika školy**
- **Podmínky vzdělávání**
- **Organizace vzdělávání**
- **Charakteristika vzdělávacího programu**
- **Evaluační systém**

Příloha: Plán spolupráce s rodiči

Hlavní zdroje: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Internet

1. Identifikační údaje o mateřské škole

- Název školy:** Mateřská škola Soběšice u Sušice
- Zřizovatel:** Město Kašperské Hory
- Právní forma:** součást příspěvkové organizace Základní škola,
Základní umělecká škola a Mateřská škola Kašperské Hory
- Adresa:** Vimperská 230
341 92 Kašperské Hory
- Ředitel:** Mgr. Richard Nový, tel. 376 582 305
Mob. 604 360 767
- Pověřená vedoucí učitelka:** Dagmar Ševčíková, tel. 721979623
Strašín č. 127, 342 02 Sušice
- Adresa MŠ:** Soběšice u Sušice č. 146
342 02 Sušice
Mob. 799 500 764
- Kapacita:** 15 dětí
- Počet zapsaných dětí:** 15 dětí
- Zpracovatel Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:**
Dagmar Ševčíková, pověřená vedoucí učitelka MŠ
- Název Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání MŠ Soběšice u Sušice**

BAREVNÝ ROK SE SLUNÍČKEM

2. Obecná charakteristika školy

MŠ je umístěna v přízemí staré budovy bývalé základní školy. V prvním patře budovy je místní knihovna, ostatní místnosti jsou nevyužité. MŠ má jednu větší třídu, s nábytkem oddělenou ložnicí. Maximální kapacita třídy je 15 dětí. Ke třídě přiléhá, výdejním okýnkem s ní spojená kuchyně, která slouží jako výdejna dovážených obědů a přípravná svačin. MŠ má malou šatnu, ze které se vejde do sociálního zařízení školky a na hlavní chodbu. Zařízení celé MŠ je starší, ale účelné a funkční, dle možností obnovované novým vybavením, standardního typu. Ve druhé přízemní části budovy je místnost pomocné kuchařky, metodický kabinet MŠ, sklad potravin a kotelna. Budova MŠ stojí na okraji obce směrem na Strašín a Kašperské Hory ve školní zahradě. Zahrada je vybavena věží se skluzavkou, domečkem na hračky, pískovištěm a od června 2010 novou vahadlovou houpačkou, řetězovou dvojhoupačkou, tunelem, pružinovým houpadlem a kolotočem s hliníkovou podlahou. Veškeré zařízení je certifikované, odpovídající věku dětí. Nové zařízení bylo pořízeno z větší části z prostředků Nadace ČEZ, zbytek hradila Obec Soběšice. Celý pozemek je oplocen.

MŠ je od 1. 1. 2003 součástí příspěvkové organizace ZŠ, ZUŠ a MŠ Kašperské Hory. Zřizovatelem je Město Kašperské Hory. Toto sloučení bylo provedeno z důvodu udržení provozu MŠ v obci a rovněž z tohoto důvodu, je obec smluvně zavázána hradit veškeré provozní výdaje.

Spádovou oblastí docházejících dětí jsou blízké okolní vesnice, od 1. 9. 2009 i vzdálenější Strašín, kde byla MŠ uzavřena. Do MŠ jsou přednostně přijímány místní děti, ale pokud to kapacita dovolí, jsou přijímány všechny děti, splňující podmínky přijetí.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

MŠ má jednu velkou třídu, která je v zadní části nižšími skříňkami rozdělená na hernu a ložnici. Tyto prostory jsou vyhovující pro stanovenou kapacitu dětí. Prostor herny je členěn dětským nábytkem na koutky, kde děti mohou přetvářet tento prostor dle svých nápadů a realizovat své náměty k individuálním i skupinovým hrám. Uprostřed třídy je dostatečný prostor pro společná setkávání, komunitní kruh a jiné. Členění třídy vyhovuje dětským hrám a umožňuje volný pohyb dětí.

Školka je vybavena staršími skříňkami pro ukládání hraček, pomůcek a potřebného materiálu. Nábytek pro hry dětí (kuchyňka, obchod, konf. stůl, lavice s úložným prostorem a 2 policové skříňky) je zánovní, v roce 2017 byla zakoupena nová stohovatelná lehátka a lůžkoviny, koberec do ložnice. Všechny nábytek, sociální zařízení, lůžka i tělocvičné nářadí vyhovuje antropometrickým, zdravotně nezávadným i bezpečnostním požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky je průběžně obměňováno, odpovídá počtu dětí, věku i potřebám, je prakticky využíváno a slouží k všestrannému rozvoji dětí.

Hračky, pomůcky a další náčiní je uloženo ve skříňkách a regálech, jejichž podstatná část je ve výšce odpovídající dětské postavě, děti mají volný přístup ke všem pomůckám pro hru a mohou je volně používat, mají přehled o jejich uložení, umí je i správně uklidit. Ve třídě jsou stanovena pravidla pro používání i ukládání hraček i pomůcek a pravidla pro šetrné a bezpečné zacházení.

Všechny prostory interiéru MŠ jsou vkusně vyzdobeny převážně výtvyry dětí. Nástěnka pro výstavky výtvarných prací je umístěna ve vstupní chodbě, kde ji mohou shlédnout i návštěvníci obecní knihovny.

Zahrada MŠ a její vybavení je již popsána v charakteristice školy. Je funkční, umožňuje dětem rozmanité pohybové aktivity, odpovídá i hygienickým pravidlům. Prostor zahrady dovoluje i setkávání s rodiči, která jsou zde několikrát do roka pořádána.

Všechny vnitřní i venkovní prostory odpovídají platným bezpečnostním a hygienickým normám. Na plnění těchto norem se podílí jak zaměstnanci školy, tak rodiče i Obec Soběšice (čistota, teplota, osvětlení, odpovídající vybavení kuchyně, třídy či zahrady).

Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, je zajištěn pitný režim, mezi jídly jsou stanovené intervaly, které přesně dodržujeme. Děti mají stále k dispozici nápoje, samostatně se obsluhují, mají možnost si kdykoliv jídlo přidat, nebo ho odmítnout.

V MŠ je stanoven pravidelný režim a řád co se týče podávání stravy, pobytu venku a odpočinku. Ostatní činnosti jsou rovněž plánovány a časově omezeny, je však možné jejich organizaci přizpůsobit potřebám, určité situaci a neplánovaným událostem. Stejně tak příchody a odchody dětí jsou stanovené, ale po domluvě s učitelkou je možná změna dle potřeb rodičů.

Pobyt dětí venku je dodržován s ohledem na podmínky počasí. Za příznivého počasí jsou přesouvány ven i odpolední činnosti. Děti se mohou volně pohybovat po zahradě i v interiéru školy, musí však dodržovat dohodnutá pravidla z hlediska jejich bezpečnosti. Učitelka dává dětem dostatek volnosti, má však přehled o jejich pohybu a činnosti.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Děti mají možnost volit klidové činnosti při rušných činnostech ostatních a naopak zkrátit si odpočinek na lůžku klidnou hrou.

Učitelky svým chováním dávají dětem vhodný vzor. Dodržují všemi dohodnutá pravidla, chovají se taktně a ohleduplně k dětem, k sobě navzájem i k rodičům. Po všech stránkách dodržují zásady zdravého životního stylu.

Psychosociální podmínky

Zaměříme se především na to, aby se děti v mateřské škole cítily bezpečně, spokojeně, radostně a sebejistě. Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situaci. Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Usilujeme o vytváření pozitivního a podnětného prostředí, které dětem poskytne dostatek prostoru pro jejich sebe utváření a všestranný rozvoj. Respektujeme individuální potřeby dětí a snažíme se o jejich trvalé uspokojování. Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem - prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

Učitelka respektuje individuální zvláštnosti dětí jak vývojové, tak charakterové a inteligenční. Nikdy nevyvyšuje jedno dítě před druhým, kladně hodnotí jakýkoliv i malý úspěch dítěte, neupozorňuje na nedostatky a nesnižuje sebevědomí dítěte. Je využíváno komunitního kruhu k navozování klidné atmosféry ke sdílení všeho, co dítě potřebuje sdělit,

nebo jen pozorovat a naslouchat. Děti mají dostatek času na činnosti, mohou se samostatně rozhodovat, zda v práci pokračovat či ji dokončit později. Jsou však vedené k tomu, že nedokončená práce je vždy potřeba dokončit. Všechny děti mají rovnocenné postavení, nikdy se nesmí stát, že by kdokoliv z kolektivu druhého podceňoval, nebo zesměšňoval. Děti jsou vedeny k dodržování stanovených a dohodnutých pravidel, hlavně vlastním příkladem dospělých. Osobní svoboda a volnost dětí však neznamená nekázeň a ohrožování vlastního zdraví i ostatních. Dodržovat řád a pravidla soužití platí pro všechny účastníky výchovného procesu. Ve všech případech je potřeba dávat dětem stručné a jasné pokyny. Celý kolektiv třídy včetně dospělých by měl být kamarádkým společenstvím, ve kterém jsou zpravidla všichni rádi.

Organizace

Škola má svůj denní řád, který je možno přizpůsobovat potřebám a daným situacím. Pevně stanovenou dobu má pouze podávání stravy, pobyt venku a odpočinek. Ve všech ostatních činnostech je možno reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí. Denně jsou do programu zařazovány pohybové aktivity v podobě ranního cvičení, pohybových her, pohybových činností při pobytu venku i jako hlavní dopolední činnost. Učitelky se plně věnují dětem po celou dobu pobytu v MŠ. Vedoucí učitelka je na práci připravená a pružně reaguje na nepředvídané události. Při předávání dětí druhé učitelce ji informuje vždy o situaci v dětském kolektivu /potřebách, úkolech, problémech atd./. Děti mají možnost se uchýlit do soukromí v hracích koutcích nebo k učitelce, jestliže o to projeví zájem. Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuální přístup, maminky mají možnost se s dítětem účastnit dopoledních činností, zvolit časový rozsah podle svého uvážení. Děti nejsou nuceny ke společným činnostem, je jim ponechána volnost ve výběru činností i partnera do hry. Poměr spontánních a řízených činností je zpravidla vyvážený a to i při přípravách výjimečných akcí, besídek apod. Prostor a čas na hru je dostatečný. Uspořádané prostředí ke hře mají děti možnost si ponechat a ve hře dále pokračovat i další den, ale na konci týdne je prostředí uklizeno. Při nezájmu o danou aktivitu nebo hru jsou děti vybídnuty k vymýšlení jiného nápadu nebo úklidu v zájmu estetiky prostředí a bezpečnosti. Při organizaci třídních i venkovních aktivit je využíváno nápadů dětí, jejich nálady a momentálních potřeb. Při práci i hře mohou děti volit podmínky podle návrhu učitelky i své (individuální či skupinové). Soukromí dětí je zajištěno při všech činnostech včetně osobní hygieny. Pokud se děti nechtějí účastnit společných činností, mohou se uchýlit do klidného koutku. Všechny činnosti jsou plánovány s ohledem na potřeby a zájmy dětí v souladu plánovanými okruhy a tématy. Ke všem činnostem je připravována vhodná nabídka kvalitních pomůcek a materiálu v dostatečném množství. Děti mají dostatek prostoru, počet přijímaných dětí nepřesahuje danou kapacitu.

Řízení mateřské školy

Chod MŠ zajišťuje pověřená vedoucí učitelka. Povinnosti vedoucí učitelky:

- zastupuje MŠ na veřejnosti a jedná jejím jménem
- řídí MŠ a provádí kontrolu zaměstnanců
- koná přímou výchovně vzdělávací práci s dětmi
- organizuje provoz MŠ
- je odpovědná za školní dokumentaci

- zajišťuje materiální zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu
- zabezpečuje dodržování školských právních předpisů, dodržování předpisů PO a problematiku BOZP
- zúčastňuje se porad vedení při ZŠ

Všichni pracovníci MŠ znají svoje povinnosti a snaží se je plnit. Dodržují řád školy a pracovní řád. Tříkrát do roka je svolána provozní porada, kde jsou zaměstnanci seznámeni s úkoly, mohou společně projednat svoje návrhy a názory na řešení situací apod. Průběžně jsou informováni o všem co se děje v MŠ, platových a rozpočtových změnách apod. Hodnocení pracovních výsledků je prováděno při závěrečném hodnocení školního roku.

Pověřená vedoucí učitelka provádí hodnocení své práce na konci školního roku a stanoví závěry pro další školní rok. Průběžně každý měsíc hodnotí výsledky u dětí, co se podařilo, co ne a proč, toto hodnocení zaznamenává v listu týdenního plánování.

Pověřená vedoucí učitelka spolupracuje s ředitelem školy v řešení všech provozních, personálních a platových záležitostí.

Personální a pedagogické zajištění

Pracovní tým pracuje takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech dětem zajištěna optimální péče.

Vedoucí učitelka: Dagmar Ševčíková
Učitelka: Anna Kolářová
Uklízečka: Petra Kazáková
Vedoucí školní jídelny: Anna Kolářová
Pomocná kuchařka: Petra Kazáková
Provoz kotelny zajišťuje pracovník OÚ.

Všichni zaměstnanci mají stanovenou pracovní náplň, vycházejí z pracovního řádu pro pracovníky ve školství, dále osobní a hmotnou zodpovědnost za svěřený majetek. Pracovní doba zaměstnanců je stanovena tak, aby byl plně a kvalifikovaně zajištěn provoz a při všech činnostech dětem zajištěna optimální pedagogická péče na profesionální úrovni. Jednají, chovají se a pracují v souladu se společenskými, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Spoluúčast rodičů

Učitelka sleduje a respektuje konkrétní potřeby jednotlivých dětí. Mezi pedagogem a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a respekt. Rodiče se mohou podílet na dění v MŠ. Na schůzkách rodičů i mimo ně navrhnout akce, podílet se na přípravě, organizaci, tím i na plánování MŠ. Po dohodě s učitelkou se rodiče podílí na přípravě pracovních dílen, zajišťují občerstvení apod. Rodiče mají právo být o všem informováni, při problému se společně s učitelkou domlouvají na řešení a postupech nápravy /např. logopedické problémy, zlovyky a špatné návyky/. Mateřská škola chrání soukromí rodiny, obě učitelky zachovávají patřičnou mlčenlivost, nezasahují do soukromí rodiny, nesnaží se poskytovat nevyžádané rady. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu, nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání jejich dětí.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola má jednu třídu. Přijímání dětí se řídí platnou legislativou. Do MŠ jsou přijímány děti od tří do šesti let věku, při odkladu školní docházky navštěvují MŠ děti starší šesti let. Třída je naplňována do stanovené kapacity /15 dětí/. Ve třídě se sejdou děti z různých rodinných prostředí, sourozenci i dvojčata, děti s různou potřebou individuální péče. Při přípravě denní vzdělávací nabídky jsou tato specifika zohledňována. Práce s dětmi je prováděna jak v malých skupinách, tak s celou skupinou nebo individuálně. Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Denní řád vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem zachování intervalů mezi podávanými jídly. Odpočinek dětí je v klidu na lůžku při pohádce /cca 30 min./, dále dle volby dětí. Délka a místo pobytu venku je voleno dle venkovních podmínek nejméně však 2 hod. denně /viz školní řád/. Zaměření třídy vychází z místních podmínek a okolního prostředí. Je zaměřeno na přírodu a rozvoj výtvarných, pracovních a pohybových schopností. Výchovná koncepce je částečně vedena v duchu volné hry. Při pohybových činnostech jsou využívány jógové prvky. Pro zkvalitňování spolupráce s rodinou jsou několikrát ročně uspořádána společná odpoledne /sportovní, tvořivé dílny, pouštění draků, opékání apod./

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Naše mateřská škola pracuje se vzdělávacím programem, který jsme nazvali:

„BAREVNÝ ROK SE SLUNÍČKEM“

Cílem programu je vytvořit co nejbarevnější skladbu vzájemně se ovlivňujících, prolínajících a propojených oblastí, s přihlédnutím na rozvoj osobnosti dítěte přiměřené jeho věku a schopnostem.

Využíváme okolní přírodu k získávání přímých a nezapomenutelných zážitků, které se stávají východiskem pro další činnosti. Hravým způsobem tak směřujeme k osobní pohodě a spokojenosti všech dětí s ohledem na jejich individualitu.

ŠVP je sestaven tak, aby respektoval hlavní cíle předškolního vzdělávání.

Filozofie školy

Chceme, aby naše mateřská škola byla místem šťastného dětství, kam se děti a také jejich rodiče rádi vrací. Je zde prostor pro uplatnění každého jednotlivce a všichni se cítí dobře a bezpečně.

Chceme, aby se děti naučily žít ve skupině svých vrstevníků, aby poznaly sílu kamarádství a pocit, že patří tam, kde ho mají všichni rádi. Naším nejdůležitějším partnerem je rodina – rodiče, prarodiče, sourozenci. Naší prioritou je podávání dostatečného množství informací, mít stále otevřené dveře, pořádat společné akce, vzájemně komunikovat a vtahovat rodiče do předškolního vzdělávání a chodu naší mateřské školy.

Vzdělávací obsah

Vzdělávání v mateřské škole je cílevědomý plánovaný proces, v němž se prolínají spontánní a řízené aktivity. Proces vzdělávání probíhá v průběhu celého dne, při všech činnostech a při všech situacích. Snažíme se o naplňování tří hlavních cílů předškolního vzdělávání.

- 1. CÍL** – Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení a poznání /podporovat a rozvíjet tělesnou zdatnost, zdraví, dovednost, obratnost, schopnost myšlení, rozhodování, učení, řeč/.
- 2. CÍL** – Osvojení si základů hodnot, na kterých je založena naše společnost /svoboda a rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými, hodnoty spojené se zdravím, životem, se životním prostředím, kulturní dědictví, tradice/.
- 3. CÍL** – Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí /rozvíjet a poznávat sama sebe, potřeba a zájmy, sebevědomí, sebedůvěra, učíme se spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé/.

Vzdělávací činnost je zpracována do integrovaných bloků – témat:

- je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci

- probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže

- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem

Program obsahuje pět interakčních oblastí, které respektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, učení a zrání. Tyto oblasti se snažíme každý den propojovat a spojovat:

Dítě a jeho tělo – oblast biologická – poznávání lidského těla, podpora tělesné a pohybové zdatnosti, zdravý růst a výživa, sebeobsluha

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická – podpora duševní pohody, rozvoj poznávacích procesů, myšlení, řeč, intelektu

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální – vztahy dítěte k jiným dětem a dospělým, vzájemná komunikace, spolupráce

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní – svět kultury a umění, společenské, morální a estetické hodnoty

Dítě a svět – oblast environmentální – poznatky o světě, o jeho dění, vývoji a změně, vliv člověka na životní prostředí

V tematickém bloku jsou plněny **konkrétní cíle**, které je nutno vymezit, naplánovat a pak naplňovat konkrétními činnostmi.

Průběžné cíle jsou ty, které jsou plněny v průběhu celého dne v různých činnostech a dotýkají se především sebeobsluhy, hygieny, chování, vůle, morální a společenské hodnoty.

Názvy tematických bloků:

- Naše školička v záři sluníčka
- Když padá listí
- Těšíme se na Ježíška
- Paní zima
- Víτάme jaro
- Svět kolem nás
- Hurá prázdniny

Obsahová náplň témat:

Naše školička v záři sluníčka

Hlavní cíle:

Privítání dětí ve třídách, seznámení s prostředím třídy a celé mateřské školy, školní zahrady. Poznávání nových kamarádů, seznamování se s jejich jmény, se jmény zaměstnanců MŠ a jejich profesemi. Seznamování dětí s hračkami a pomůckami, jejich uložení. Dodržování smluvených pravidel společného soužití v kolektivu a pravidel chování. Důsledné dodržování základních hygienických návyků a sebeobsluhy. Uvědomování si rozdílu mezi mateřskou školou a rodinou.

Dílčí cíle:

- rozvoj psychické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)
- získání relativní citové samostatnosti, a schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně je prožívat
- rozvoj sebeovládání
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj dovedností a schopností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, ve škole, ve třídě)
- vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost...)
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Okruhy činností:

- hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přípravy a realizace společenských zábav a slavností

- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání lidí
- aktivity umožňující poznat rozmanitost kultur
- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy:

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- zvládnout odloučení od rodičů na určitou dobu, být aktivní i bez jejich opory
- zvládnout základy sebeobsluhy, hygieny a stolování
- dodržovat dohodnutá pravidla
- uplatňovat návyky v základních formách (zdravit, poděkovat, poprosit, rozloučit se, neskákat do řeči, uposlechnout pokyn)
- zacházet šetrně s vlastními cizími pomůckami, hračkami, věcmi, knížkami atd.
- začlenit se do třídy mezi své vrstevníky
- zúčastnit se nabízených činností, komunikovat

Když padá listí

Hlavní cíle:

Pozorování a uvědomování si charakteristických znaků podzimu. Pojmenovávání ovocných stromů a jejich plodů. Seznamování s prací na zahradě, v sadu a na poli, sklizeň zeleniny a ovoce. Rozeznávání rozdílu mezi stromem listnatým a jehličnatým, znát názvy jejich plodů. Tvořivé činnosti s přírodninami, výrobky s přírodnin. Pozorování měnící se barevnosti listů na stromech, znát základní a některé doplňkové barvy. Noc s Halloweenem. Změny počasí – jak vzniká déšť, mlha, sníh. Rozvoj vědomostí o ochraně zdraví při nepříznivých vlivech chladného počasí. Seznámení s lidským tělem, s hygienickými návyky, předcházení nemocem, vedení ke zdravému životnímu stylu. Jak se na zimu připravují zvířátka. Odlet ptáků na jih, starost člověka o domácí i volně žijící zvířata příprava krmení na zimu. Poslech povídek, pohádek i bajek, v nichž vystupují zvířátka.

Dílčí cíle:

- osvojení si elementárních poznatků o přírodě v podzimním období
- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atd./
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Okruhy činností:

- praktické činnosti s přírodním materiálem

- hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody
- společné vycházky a výlety do přírody
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- práce s knihami a obrazovým materiálem
- výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin
- příprava ovocného a zeleninového pokrmu, ochutnávka pomazánek
- pracovní činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu, pouštění draků

Očekávané výstupy:

- zvládnout jemnou motoriku – zacházet s nástroji, výtvarným a přírodním materiálem
- vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, formulovat otázky, slovně reagovat
- být citlivý k přírodě, chránit ji
- využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si, hovořit o prožitcích
- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik, ale pohybem, rýmem, slovem atd.
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- zvládnout delší odloučení od rodiny

Těšíme se na Ježíška

Hlavní cíle:

Období plné citových prožitků spojené s čekáním na nejkrásnější svátky v roce – Vánoce. Zahájení adventu, čekání na Mikuláše. Výroba Mikulášů, čertů a andělů. Příprava na Vánoce – vyprávění, jak doma trávíme svátky vánoční, tvoření přání, vánočních dekorací, dárečků. Pečení perníčků a cukroví. Zdobení vánočního stromečku, zpívání koled. Pozorování vánoční výzdoby ve městě, prodej kaprů, stromečků. Seznamování s vánočními zvyky a tradicemi. Společná setkání rodičů a dětí při oslavě Vánoc – vánoční vystoupení dětí.

Dílčí cíle:

- rozvíjet svůj kultivovaný projev, využívat tvořivosti
- vytvářet si prosociální postoje
- poznávat jiné obyčeje
- vytvářet si povědomí o mezilidských hodnotách
- rozvoj pozitivních citů dítěte
- rozvoj kulturně estetických dovedností
- vytvoření si vztahu k tradicím a hodnotám společnosti
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění

Okruhy činností:

- seznamování s vánočními zvyky a tradicemi

- přednes, recitace, dramatizace a zpěv, hudebně pohybové činnosti
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- příprava programu na vánoční vystoupení pro rodiče, pečení cukroví s dětmi
- pečení vánočního cukroví
- Mikulášská nadílka
- vánoční výzdoba vnitřních prostor MŠ i školní zahrady
- vánoční nadělování
- setkávání se s uměním mimo MŠ (návštěva koncertů, divadel, výstav ...)

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru, sladit pohyb se zpěvem, vyjadřovat své prožitky pomocí hudby a zpěvu
- schopnosti žít ve společnosti lidí, přizpůsobit se společnému programu (prožívat
- vánoční atmosféru)
- aktivně si všímat, co se kolem děje, poznávat, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co dokáže
- samostatně vyjadřovat své myšlenky, sdělení, slovně reagovat a vést smysluplný dialog

Paní zima

Hlavní cíle:

Poznávání charakteristických znaků zimního období, co je mráz, jinovatka, sníh, led, sněhová vločka. Upozornění na bezpečnost při chůzi na sněhu a ledu. Zimní hry a sporty, druhy oblečení – pojmenování zimního ošacení. Péče o ptáčky a zvířátka v zimě. Orientace v časových a prostorových pojmech, znalost geometrických tvarů, orientace v názvech částí dne. Předškoláci se připravují na zápis do školy, učí se svou adresu, kde pracují rodiče, znát různá povolání a řemesla. Zimní období je čas pohádek a příběhů. Zimní olympiáda.

Dílčí cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky
- rozvoj receptivních i produktivních jazykových dovedností
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti
- schopnost získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a proměnách, časové představy

Okruhy činností:

- sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- hudební a hudebně pohybové hry a činnost

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, vyprávění toho, co dítě vidělo nebo shlédlo
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, médií...)
- estetické a tvůrčí aktivity
- dramatické činnosti a mimické vyjadřování nálad
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- pokusy a objevování, skupenství vody

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány
- rozlišit, co prospívá zdraví a co mu škodí
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, zima, rok)
- bezpečná orientace v prostoru, orientace na ploše, pravá – levá orientace

Vítáme jaro

Hlavní cíle:

Charakteristické znaky jarního období, pozorování zelenající se přírody, kvetoucích stromů, pojmenování jarních květin, probouzející se příroda – hmyz, drobní živočichové, návrat ptáků z teplých krajín.

Oslava Velikonoc, seznamování s tradicemi a zvyky, vyprávění o významu velikonočních svátků. Týden kouzelného čarování – převleky čarodějníc. Oslava svátku maminek – pásmo písniček a básniček, pohybová ztvárnění.

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů (vůně květin a kvetoucích stromů, krása barevnosti a svěžesti přírody, zpěv ptáků atd.)
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd.)
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí
- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými (bezpečnost při hrách venku, ohleduplnost, obezřetnost vůči neznámým lidem)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly

Okruhy činností:

- lokomoční pohybové činnosti - výlety, vycházky, pohybové hry, dovednosti s míčem

- estetické a tvůrčí aktivity - grafomotorické pracovní listy, modelování, stříhání, malování, kresba, navlékání, skládání papíru, mačkání, trhání, obkreslování, vybarvování, zapouštění barev, míchání barev, lepení, sestavování
- rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písním, hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, skupinový i sólový zpěv, dechová cvičení, hudební hádanky, dynamika, výška a hloubka tónů atd.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy - artikulační cvičení, vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, rozhovory, práce s knihami a encyklopediemi, prohlížení, antonyma, homonyma, synonyma, rýmování slov, tvoření vět
- jednoduché pracovní činnosti (zametání, zalévání, sázení, otírání listů, okopávání),
- rej, čarodějnic, oslava svátku maminek

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduché pracovní úkony
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma porozumět slyšenému
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, hledat vzájemné souvislosti
- prožívat radost z poznání a zvládnutého
- porozumět, že změny jsou samozřejmé a přirozené
- osvojit si poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, smysluplné a přínosné

Svět kolem nás

Hlavní cíle:

Vyprávění s dětmi o naší zemi, o cizích zemích, naší vesnici. Výlety do okolí. Znat a pojmenovat dopravní prostředky a jejich využití, dbát na bezpečnost dětí v dopravním provozu, částečně ovládat pravidla silničního provozu a dopravní situace. Varování na nebezpečí, které na nás číhá – neznámý prostor, cizí lidé, zvířata. Poznávání předmětů vyrobených ze skla, dřeva, papíru, textilu, gumy...

Rozloučení s předškoláky – pasování na školáky, oslava dne dětí.. Nocování v MŠ.

Dílčí cíle:

- vytvářet si správné postoje ke zdravému životnímu stylu
- zdokonalovat se v pracovních činnostech
- osvojit si základní poznatky o kultuře, umění a tradicích
- všimnout si zajímavostí života v přírodě
- vzbudit přirozenou zvědavost a zájem dítěte o poznání naší planety
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd.)
- rozvoj a užívání všech smyslů

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností pocit sounáležitosti se všemi lidmi

Okruhy činností:

- spontánní hry, experimentování, zkoumání, pokusy, pozorování lupou smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu
- vycházky a výlety do přírody – přímé pozorování a zkoumání přírodních ekosystémů, kulturních i technických objektů a jevů
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- hry na zahradě s pískem, vodou, kameny
- kognitivní činnosti (otázky – odpovědi)
- oslava dne dětí
- nocování v MŠ

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o významu životního prostředí, pečovat o něj, starat se o rostliny, třídit odpad, všimnout si změn v počasí i přírodě
- zachycovat a vyjadřovat skutečnost i své představy – výtvarně (kreslit, malovat, modelovat, tvoření z papíru, z přírodnin i z netradičního materiálu)
- učit se ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- chápat, že vyhýbat se problémům nevede k cíli

Hurá prázdniny

Hlavní cíle:

Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme setkat o prázdninách. Umět požádat druhého o pomoc.

Pozorování rozkvetlé louky, život různého létavého a lezoucího hmyzu. Znáť názvy živočichů žijících ve vodě, obojživelníků a zvířat žijících u vody. Uvědomovat si své možnosti a limity – pěstovat u dětí pud sebezáchovy. Poznávat zvířata žijící v moři, život u moře a na pláži.

Výlety na chalupy k rodičům dětí.

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Okruhy činností:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho části
- smyslové a psychomotorické hry
- zdravotně zaměřené činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma, užívání gest
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- spontánní hry, výlety do okolí, do přírody
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor
- domluvit se slovy i gesty
- učit se nová slova a aktivně je používat
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a projevovat, co cítí, zachytit a vyjádřit své prožitky
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se chránit
- mít povědomí, kde v případě potřeby hledat pomoc

6. Evaluační systém

Cíl evaluační činnosti:

Cílem evaluace je dítě, jeho osobní rozvoj a spokojený citový život v mateřské škole. Využíváme evaluaci k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá.

Všechny závěry evaluace využíváme směrem k dítěti:

- aby se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální)
- aby se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj
- aby měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- aby bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- aby měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- aby byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- aby se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- aby děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- aby děti držely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě a aktuálně potřebují

Směrem k rodičům:

- usilujeme o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- umožňujeme rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- vedeme s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení
- reagujeme na názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce)
- provádíme poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím kompetencím předškolního pedagoga a mateřské školy

Záznam o zpětné vazbě:

Průběžně sledujeme projevy dětí ve vzdělávání (stanovujeme, čeho je třeba si všímat, podle čeho lze usuzovat, zda vzdělávání postupuje v souladu se záměry).

Sledujeme také vlastní kroky a uvědomujeme si rizika (zvažujeme a vyhodnocujeme, co se zdařilo, či nezdařilo, jak postupovat, nač si dát pozor, čeho se vyvarovat).

Pro zachování tohoto postupu se bez evaluační činnosti v praxi neobejdeme.

- Nabídku činností připravuji tak, aby byla různorodá a pestrá, zajímavě motivována.
- Děti si mohou činnosti vybírat, do ničeho je nenutím.
- Příkazů a pokynů užívám co nejméně.
- Dávám dětem možnosti navrhovat aktivity a činnosti, o které mají zájem.
- Podporuji samostatnost, tvořivost a nápaditost dětí.
- Děti mají ve třídě i venku dostatek volného pohybu.
- Nabídka řízených pohybových aktivit byla pestrá.
- Řízená pohybová činnosti obsahuje zdravotně preventivní aktivity, má správnou skladbu.
- Děti zbytečně nepoučuji, vede je, aby k poznání či řešení dospěly samy.
- Dávám přednost tomu, aby vše děti prožily, osahaly a samy vyzkoušely.
- Podporuji představivost a fantazii dětí.
- Postupuji tak, abych v dětech vzbuzovala radost a uspokojování z prožitého a poznáního.
- Na otázky dětí odpovídám dostatečně a pravdivě.
- Pracuji s dětmi skupinově, individuálně i frontálně, vždy podle charakteru činností.
- K dětem se chovám laskavě a vlídně.
- Děti přiměřeně oceňuji (nejen z úspěch, ale také za úsilí).
- Jsem pro děti správným vzorem chování a jednání.
- Snažím se hovořit spisovně, pracuji vhodně s hlasem, zbytečně nezvyšuji hlasitost své řeči
- Nepoužívám nevhodných zásahů a projevů (pšt, ticho, vyřazování dětí z kolektivu, trestání).
- Jsem důsledná/ý, neměním bez důvodu své pokyny ani názory.
- Daří se mi být pro děti přirozenou autoritou, zvládám skupinu, kolektiv.
- Nezasahuji zbytečně do činností dětí.
- Jsem k dětem spravedlivá/ý, jednám s nimi citlivě.
- Dávám dětem prostor vyjádřit vlastní názor či úsudek.
- Děti zbytečně neorganizují a nenapomínám (zbytečně prostoje a čekání na ostatní)
- Vedu děti k tomu, aby se dokázaly dohodnout a dobře spolu vycházely
- Nenutím děti komunikovat, když se ostýchají.
- Dbám na dodržování pravidel chování s dětmi vytvořenými

- Děti pobízím k pití.
- Respektuji, že děti mohou jíst dle svých potřeb (nejsou do jídla nuceny).
- Děti vedu k tomu, aby stolovaly kulturně, čistě, v pohodě a v klidu.

Příloha: Plán spolupráce s rodiči

1. Každodenní setkávání v rámci tříd - předávání informací o dětech, pomoc při řešení problémů, možnost nahlédnout a zúčastnit se dění ve třídě, možnost postupné adaptace dítěte s rodiči pokud je to v zájmu dítěte, možnost zapůjčení odborné literatury

2. Aktuální informace na nástěnkách v šatnách - seznámení s aktuálními akcemi jednotlivých tříd, s konkrétním obsahem výchovně vzdělávací práce, se ŠVP, organizačním řádem školy, provozním řádem

3. Členská schůze rodičů (září) - seznámení rodičů s cíly a záměry školy, s organizačním a provozním řádem, se změnami v MŠ, Školním programem

4. Besídky a ukázky práce s dětmi (prosinec, květen, červen) - Vánoce, Den matek, rozloučení s předškoláky

5. Tvořivá dílna - tvořivé odpoledne společně s dětmi a rodiči, podzimní a jarní (alespoň 2x ročně)

6. Sponzorství a sponzorské dary rodičů

7. Brigády s rodiči na zahradě - podle potřeb